

Forfatter: Goldschmidt, M. A.

Titel: Udrag fra Arvingen

Citation: Goldschmidt, M. A.: "Arvingen", i Goldschmidt, M. A.: *Arvingen*, udg. af Johnny Kondrup , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1988, s. 96. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-goldschmidt01-shoot-idm140700593117376/facsimile.pdf> (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Arvingen

delige Omraade, og en Fortrolighed af underordnet eller letfærdigere Art blev derved udelukket, medens jeg følte mig mere menneskelig draget til ham og forpligtet overfor ham ved hans egen tillidsfulde Spørgen, end jeg vilde have følt mig ved det ubestemte Hverv, som hans Fader ønskede at overdrage mig.

Men med hans Spørgen og mine Svar gik det dog til paa en egen Maade. Jeg var jo i den Alder – og er ikke ganske voxet fra den endnu – da en Fugls Sang, en Silkekjøles Raslen, en Kaardes Klirren, kunde vække en stærk, anelsesfuld Strømning i mit Indre og med et Glimt ligesom slaae Tæppet tilside for en skjult Skjønheds- og Lyksalighedsverden, som kunde naaes, naar man vovede Noget for den. Men medens jeg haabede og troede paa en saadan Verden, havde jeg dog, naar jeg ret forskede efter den, ikke fuld Tillid til den. Livet havde rørt ved mig idetmindste med saa megen Alvor, at jeg skimtede en skjult Verden af en anden Art; bagved den farvede Horizont med de deilige gyldne Billeder trak den op, alvorlig og mørk, og der var Øieblikke, da denne Alvor syntes mig at drage mere end alt Andet i Verden. Men ret tage den i Øiesyn og nærme mig vilde jeg ikke, fordi den tillige syntes at ville beherske mig og forlange Offre, som jeg ikke var villig til at bringe.

Men jeg vidste, at den var til, og naar jeg talte om den skjøne Verden, kom jeg sluttelig næsten mod min Villie til at hentyde ogsaa til hin. Jeg sagde, hvad jeg troede sandt; men jeg gav Mere, end der var levende Sandhed i mig selv; mine Ord stillede sig op udenfor mig selv, saae paa mig og gjorde Fordringer. Det har desaaarsag sikkert skortet mine Ord paa Logik; men jeg var ung, og der er en magisk Magt i Ord, naar Ungdom taler oprigtig til Ungdom. For mig var det en eiendommelig indre Tilstand, en besynderlig Ballancering, der holdt, fordi jeg havde det gode.

Fordi Grev Fritz jo ogsaa havde det godt, tog han disse Samtaler mest som behagelig Sysselfættelse, skjøndt han dog ogsaa mente at have Nytte deraf. Han takkede mig engang, fordi det Alvorsfulde, som jeg fremførte, blev udviklet ud af Tingens natur, af Historien, af vor egen Sjæl, og ikke var religiøs, indklædt i Formler som dem, Præsten kastede ud i Verden. De religiøse Sætninger, sagde han, vare som en Barricade, Præsten kastede op, for at man ikke skulde komme ham selv paa Livet. Han sagde Præsten, men jeg troer, han mente Degnen, det vil sige, hans Stedmoder.